

251. Miskolc, 47386/6, 47493 hrsz.

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, B, V, Sza, Á

2008. november 10–13. között régészeti megfigyelést végeztek áruházzal építést megelőzően a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Múzeumi Igazgatóság munkatársai. A terület Miskolc D-i határában a 309. sz. D-i elkerülő úttól D-re (a harsányi elágazásnál) található. Északról és Ny-ról az út és vízvezető árcai határolják, K-re pedig a Sárga Csikó Hotel létesítményei és parkolója helyezkedik el.

A munkálatok során két É-D irányú, 90 m és 95 m hosszúságú, 2,5 m szélességű, egymással párhuzamos árkot nyitottunk. Bennük a 40–100 cm vastag modern törmelékréteg alatt átlag 30–40 cm vastagságú fekete, tömbökben törő humuszos földréteg jelentkezett, melynek tetején régészeti jelenségek – kör, vagy közel kör alakú, valamint szabálytalan, nagyméretű, paticsos, kerámias, köves leletsűrűsödések – kerültek elő. Ezek feltehetően az altalajba is mélyedő régészeti objektumokat jeleztek. A jelenségek leletei a középső neolitikumból (AVK vagy csoportja), a késő bronzkor/kora vaskorból, a szarmata korból, valamint az Árpád-korból származnak.

A leletmentes területeken a fekete, humuszos réteg alatt 70–170 cm mélységben jelentkezett a sárgásbarna „altalaj”. Ebben már csak néhány régészeti objektum: cölöplyuk, gödör, árokszakaszfoltja mutatkozott. Az árkok É-i végében vízmeder és annak betöltése került elő, benne vastag, világosszürke színű, kagylókkal teli iszapréteggel.

A lelőhely kiterjedését D felé a felszín fedettsége miatt nem tudtuk megállapítani, de a jelenlegi beruházás kb. 130×130 m-es területét minden bizonnyal teljesen lefedi.

SZOLYÁK PÉTER – CSENGERI PIROSKA

252. Miszla, Középbikád

(Tolna megye) Kk

2008. február végén a Gyöng-Miszla országút Udvari felé tartó elágazásánál, a Péli-víz két ága által közrefogott ÉNy-DK irányú földnyelv DK-i részén, a partba bevágódott út mindkét felén ÉNy felé egészen a gyöng-miszlai útig szürke és vörös foltokban nagy sűrűségben találtam késő középkori kerámiát és több kiszántott kemencét is megfigyeltem.

K. NÉMETH ANDRÁS

253. Mogyorósbánya, Újfalusi dombok

(Komárom-Esztergom megye) Pa

Mogyorósbánya fölött, a Duna jobb-parti alluviális terasza fölé emelkedő dombtetőn 1982-ben terepbejáráson találtuk az első pattintott kőeszközöket. 1984-től kezdődően, folyamatos terepbejárással és 2008. évvel bezárólag 8 ásatási évadban, több hónapi munkával egy felső paleolit telep feltárását folytattuk. A késői őskor hazai lelőhelyei között egy új régészeti filum, az úgynevezett kavics-gravetti/Ságvárian elkülönítésének alapjául szolgált. A lelőhelyen gyűjtött faszenekből két,

egybehangzó radiokarbon kormeghatározás történt a debreceni ATOMKI laboratóriumában.

A 2008. évi ásatás feladata a III. lelőhely szelvényhatárainak tisztázása volt, csatlakozva az előző, 2006. évi ásatási szelvényeinkhez. Gépi földmunkával 150 cm mélyen eltávolítottuk a talajt és a löszet, majd a hagyományos módszerekkel jutottunk el a 170–180 cm mélyen lévő kultúrréteghez. A leletanyag szokásos: néhány eszköz, gyártási hulladék, égett és hamus tűzhelyfoltok, ékszerszigma, okkerszemcsék, rossz megtartású, fosszilizálódott állatcsonttöredékek, rénszarvas- és lófogak. Ebben az évben egy 3×4 m-es szelvényt bontottunk ki két szintben, összesen 24 m²-t.

T. DOBOSI VIOLA

254. Mohács, 15. lelőhely

(Baranya megye) B, LT

2008. június 11–24. között megelőző feltárást végzett a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat az 56. sz. főút Mohács-szőlőhegyi szakaszától É-ra, a Csele-patakon átvezető hídtól Ny-ra elhelyezkedő lelőhelyen. A megelőző feltárást az 56. sz. főút rehabilitációjához kapcsolódó munkálatok tették szükségessé. Az ásatási terület az új felhajtósáv, buszöböl és tengelymérő állomás nyomvonalában helyezkedett el. Az ásatáson összesen 45 objektumot dokumentáltunk, ebből 1 ház, 1 méhkas alakú verem, 1 árok, 1 kemence, 12 cölöplyuk és 28 gödör. A bolygatottság miatt az objektumok nagy részét vágta valamilyen árok vagy közmű. A jelentős mennyiségű leletanyag alapján az objektumok nagy része a kelta kultúrához köthető, de több gödörből gazdag bronzkori kerámia került elő. A leletek közül kiemelném a 10. sz. objektumból származó kis bronzkori bögrét, a 6. sz. objektumból egy kelta vassarlót és a 25. sz. objektumból egy vas szárnyas nyílhegyet, valamint az ugyaninnen kibontott nagy mennyiségű klasszikus kelta kerámiát. Összegzésképp elmondhatom, hogy a feltárt nyomvonalban egy bronzkori és egy kb. Kr. e. 1. századi kelta telep kis szeletét tártuk fel 870 m² nagyságú felületen. A telep nagyobbik része az 56. sz. főút és a környező szántók alatt található.

A leletanyag a Magyar Nemzeti Múzeum régészeti raktárbázisára került.

Munkatársak: Csippán Tamás, Fenyvesi Anita és Linzembold Csongor technikusok.

BASTICZ ZOLTÁN

255. Mosonmagyaróvár, Régi vámház tér 5.

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Rő, Ú

2008. május 5–16. között próbafeltárást, majd június 18. és július 11. között megelőző feltárást végeztünk a belvárosban, a fent megjelölt telken, ahol bevásárlóközpont és mélygarázs építését tervezték.

A próbafeltárás során kiderült, hogy a régészeti rétegeket vastag hordalékréteg fedi el, mely minden